

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Venerabilis Abbatis Cluniacensis; Illvstrivm
Miracvlorvm Libri II**

Petrus <Cluny, Abt>

Coloniae, 1611

XIV. De illo qui dæmones audiuit flagitia sua iactantes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64969)

iam dicto in earum se inferiora demersit. Sic planè misericordia Dei & fratrem à nequissimi hostis tentatione eripuit, & immundum spiritum per condignum eius in munditiæ locum, à domo sua expulit.

*De illo qui demones nudauit flagitijs
sua iactantes.*

CAPVT XIV.

ALIO quoque tempore alter quidam Frater lignorum artifex nocturnis horis, in loco aliquantulum ab alijs sequestrato iacebat. Quem locum vt in monachorum dormitorijs moris est, lampas accensa illustrabat. Dū ergò ille in lecto nondum soporatus iaceret, conspexit immanē vulturem, immensi corporis onus vix alis pedibusque ferentem, velut ex labore anhelum occurrere, & contra lectum eius astare. Quem dum frater admirans intueretur, ecce duo alij in hominum specie dæmones aduenerunt, & vulturem illum, immo dæmonem ita affati sunt. Quid (inquiunt) hic agis? Potes ne hic aliquid operari? Nihil ait possum: quoniam & crucis protectione & aquæ aspersione, & psalmodum insufuratione ab omnibus
repel-

repellor. Tota quippe hic nocte laboraui, frustra que vires meas insumpsi. Unde nihil agere præualens, huc fatigatus deueni. Sed vos iter vestrum mihi narate, & si quid vobis prosperum cecidit, intimate. Nos (aiunt) de cabilone venimus, vbi militem quendam Gausfredi de Donziaco, cum vxore hospitis sui in adulterium labi compulimus. Item per quoddam monasterium transeuntes, magistrum scholæ cum vno puerorum fornicari fecimus. Sed tu iners quid agis? Surge, & huius saltem monachi, qui nos aspicit, pedem, quem inordinate extra lectum tetendit, abscinde. Quod vbi dixerunt ille dolabro ipsius fratris quod sub lecto latebat arrepto, in ictum totis viribus insurrexit. Sed dum frater eleuatam super se vidisset securim, timore actus pedem retraxit, & sic dæmonis ictus effectu frustratus, in vltimam lecti partem delapsus est. Quo facto statim maligni spiritus disparuerunt. Frater verò qui hæc viderat, sæpè dicto patri Hugoni mane festinus vniuersa retulit. Qui ad rei certitudinem explorandam cabilonem atque trinorchium misit, & subtiliter quæ à dæmonibus dicta fuerant inuestigans, veridicos fuisse men-

D

daci

*Cur ma-
ligni spi-
ritus
quando-
que refe-
runt sua
mala ho-
minibus.*

Respōsio.

Iob. 5.

dacij ministros inuenit. Sed dicet aliquis. Cum maligni spiritus malitiæ subtilitate longè humanæ astutiæ calliditatem superent; vtpote quos naturæ leuitas nulla corporis mole depressa, ad omnia expeditos, longaque rerum experientia sagaciores reddit: quomodo nequitia suæ consilia seu opera, audientibus hominibus produnt? An non perpendunt, patrefactis insidijs suis à quantis eorum laqueis sæpè homines sint eruti, & quoties ipsi earundem sint insidiarum effectu frustrati? Quomodo ergò audiente fratre supradictō, & ea mala que fecerant aperuerunt, & cur alia quæ optabant, facere non posse dixerunt? Ad quod respondendum, quia licet multa eis insit nocendi facilitas, & prompta ad fallendum voluntas, occulta tamen Dei dispositione, ita miris & incomprehensibilibus modis in ipsa sua falsitate plerumque falluntur, vt humanæ saluti cui sponte semper infesti sunt, infesti quandoque deseruire cogantur. Comprehendit quippe (vt scriptum est) vera sapientia falsos sapientes in astutia eorum, vt vnde fallere volunt inde fallantur, & vnde perimere cupiunt, ipsi potius perimantur. Vtitur eis sanè more prudentis patris fami-

lias

aliquis, ubi libertatem nullas expe-
ctas nugas sagax suae
domini-
tate, pate-
um la-
quoties
effectu
nte fra-
rant a-
nt, fa-
od res-
is insit
fallen-
Dei dif-
ensibi-
erum-
i spon-
doque
quip-
falsos
de fal-
e peri-
tur. V-
fami-
lias

lias ut malis seruis, qui cum nullo ad ser-
uendum amore moueantur, seruili tan-
tum terrore Dominicis imperijs obse-
quuntur. Vnde aliquando scientes, ali-
quando nescientes, semper autem nolen-
tes, ea quae ad hominum pertinent salu-
tem, operantur. Quod autem semper
nolentes operentur, omnibus certum
est. Quo vero aliquando scientes Euan-
gelium loquitur, ubi ait: Exhibant autem
dæmonia à multis, clamantia & dicen-
tia, quia tu es filius Dei. Nam credere
Christum esse filium Dei ad salutem ho-
minum pertinere, dæmones ista claman-
tes non ignorabant. Sed quia hanc con-
fessionem non fidei deuotio proferebat,
sed tormentorum acerbitas extorque-
bat, ipsi indicant, dum subiungunt: Venisti
ante tempus torquere nos. Nolentes er-
gò pariter & scientes salutis humanæ
præcones fiebant. In actibus quoque A-
postolorum quando per energumenum
dæmon clamabat, Iesum noui & Pau-
tum scio; utique nolens & veritati attesta-
batur, & quod audientibus prodesse po-
terat fatebatur. Rursus in Euangelio, ro-
gante legione dæmonum, & dicente ad
Dominum. Si eiecis nos, mitte nos in gre-
gem porcorum; & propriam impoten-

tiam testabantur, qui nec porcis nisi permissi dominari poterant, & homines à se pessimis videlicet hostibus salutis suæ fugere, atq; ad saluatorem suum cōfugere, talibus verbis inuiti scientesq; manebāt. Quod verò aliquando nescientes ea quæ hominibus profunt operentur, innumera quidem sunt exempla sanctarum scripturarum, sed tamen hoc specialiter, beati Iob tentatio & Domini passio manifestant. Nam neque Iob Sathanas tentasset, si eius se vincendum patientia precessisset, nec Iudæos vt Dominum crucifigerent instigasset, si morte illius se multò magis damnandum, mundumque saluandum præuidisset. Nam & Apostolus diuinæ incarnationis & passionis mysterium absconditum dicit à seculis, quod nemo principum huius seculi cognouit. Ita ergò vt dictum est, aliquando scientes, aliquando nescientes, semper tamen nolentes nequam spiritus supernæ sapientiæ acti dispositionibus, aut loquentes aliquid aut operantes, siue latentes humanos oculos, siue coram apparentes, utilitatibus humanis inseruiunt. Vnde quando Dei ordinatione aliquibus apparentes vel faciunt aliqua vel loquuntur, manet quidem in eis auida nocendi volun-

lun.

luntas, sed eam legibus suis subactam, refræat quæ cuncta moderatur potestas. Quicquid enim furiant cuncta subuerrere, quærentes aeriæ potestates, sapiëntia tamen vincit malitiam, attingens à fine *Sap. 8.* vsque ad finem fortiter, & disponēs omnia suauiter. Inde namq; sapientia fortiter pertingere à fine vsque ad finem dicitur, quia sapiëntia æterna hostium versutias sapiënter capit, & virtus inuicta eorū fortitudinem subigit. Certum est igitur, quod quando supradicto fratri apparentes, ea quæ iam memorata sunt retulerūt, aut scierunt quid boni inde futurum esset, aut nescierunt. Diuinæ tamen voluntati & aliquorum salutē nolentes interferunt. Hoc ad ea quæ de insinuatione dæmonum dicta vel fortè dicenda sunt interferui, vt nemo consilia seu opera sua eos quasi sponte prodere miretur: quoniam non ipsorum hoc opus, sed diuinæ dispensationis est consilium, quæ ad ampliore[m] nominis sui gloriam etiam malis benè vtitur, & de ipsorum malitia, multam erga suos benignitatem operatur. Quomodo enim humana infirmitas tanto hosti resistere posset, de quo dicitur; Non est potestas super terram quæ comparetur ei: nisi se contra tam robu- *Iob. 41.*

stum aduersarium, ille qui Dei virtus dicitur, pro nobis opponeret? Quomodo depressa in imis humanæ mentis stoliditas, tot dolositatis eius versutias caute valeret, nisi ille qui Dei sapientia vocatur, eas nobis detegeret? Quos eius dolos seu conatus, quibus sancto Cluniensi cœnobio sæpè irrequietus institisse aliquantis reuelationibus manifestatum est; digna videntur, vt cœperam, exequi

Quid beatus Hugo narrauerit in capitulo vigilia natalis Domini.

CAPVT XV.

MOS eiusdem monasterij erat natiuitatem saluatoris ceteris solennitatibus singulari affectu deuotius agere, & cantuum melodijs, lectionum prolixitatibus, cereorum multiplicium accensionibus, & quod longè præstantius est, speciali deuotione, multaque lachrymarum profusione, cum angelicis spiritibus alacriter sollemnizare. Qua temporis reuolutione redeunte, fratres more solito se suaque omnia parauerunt, & ecclesias ornando, aliaque monasterij loca aptius componendo, in-

tus &